

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Dato: 17. august 2021

Samtlige ministerier mv.

Indberetning fra rigsombudsmanden i Grønland

Forslag til finanslov 2022: Naalakkersuisoq for finanser Asii Chemnitz Narup præsenterede 12. august 2021 Naalakkersuisuts forslag til finanslov for 2022. Forslaget, der har titlen ”På vej mod større lighed”, prioriterer sundhed, børn og unge, ældre og kultur. Forslaget indeholder et samlet overskud over de kommende 4 år på 132 mio. kr.:

	R2016	R2017	R2018	R2019	R2020	FL2021	FFL22	BO2023	BO2024	BO2025
Drift, tilskud & lov-bundne	6.286	6.030	6.554	7.070	6.896	6.707	6.729	6.784	6.805	6.835
Indtægter	-6.923	-6.945	-7.256	-7.746	-7.431	-7.120	-7.266	-7.310	-7.306	-7.301
Anlæg	426	712	587	532	366	478	496	454	454	454
Heraf anlæg excl. udlån til Nukissiorfiit	452	518	501	472	599	418	436	394	394	394
DAU	-211	-204	-115	-137	-168	66	-41	-72	-47	-12
DA	-51	-230	-133	-142	135	76	-31	-62	-37	-2

Note: Tal med minus foran angiver overskud.

I en kronik i avisen Sermitsiaq forud for præsentationen lagde Asii Chemnitz Narup vægt på realisme og ærlighed om de udfordringer Grønland står overfor. Finanslovsforslaget vil derfor være præget af forsigtighed og gradvise justeringer, der på længere sigt skal føre til en stærkere, bæredygtig økonomi. Det fremgår bl.a., at selvom økonomien har klaret sig rimeligt godt på trods af covid-19, er der store og dyre udfordringer at slås med. Det fremgår videre, at Naalakkersuisut ønsker at gennemføre en skatte-, social- og pensionsreform, som skal mindske uligheden i samfundet.

Højeste corona-smittetal i Grønland: Efter at Grønland 1. juli kunne erklære sig covid19-fri er smittekurven steget drastisk i løbet af juli og august. Det er især de unge, der i øjeblikket er smittede. De smittede er spredt over en række byer, senest med flere smittede i Sisimiut. Særligt situationen i Sisimiut bekymrer, idet der her er konstateret bred samfundssmitte. De lokale udbrud har understreget, at sundhedsvæsenets test-kapacitet uden for Nuuk er udfordret.

Selvstyret har udstedt en række bekendtgørelser dels målrettet de ramte områder, hvor der bl.a. er krav om brug af mundbind, forsamlingsbegrænsning på tyve personer, samt krav om at være færdigvaccineret for at rejse fra områderne, dels generelt for hele landet. Der er indført

Rigsombudsmanden i Grønland
Indaleeqqap Aqqutaa 3
Postboks 1030
3900 Nuuk

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi
Telefon: (+299) 32 10 01
Telefax: (+299) 32 41 71
E-mail: riomgr@gl.stm.dk
www.rigsombudsmanden.gl

krav om, at personer, der ikke har bopæl i Grønland, skal være fuldt vaccinerede før indrejse. Bestemmelsen er gældende 10.-24. august 2021. Der kan pt. indrejse 1000 passagerer pr. uge. Jf. seneste statistik er ca. 53 pct. af befolkningen færdigvaccineret. Naalakkersuisut har primo august besluttet at tilbyde vaccination til 12-15-årige.

Grundet den stigende corona-smitte har IAs hovedbestyrelse valgt at udskyde partiets landsmøde fra 6.-8. august til 17.-19. september, samt at flytte lokalitet fra Qaqortoq til Nuuk. Stop for olieefterforskning: I en pressemeddelelse den 15. juli offentliggjorde naalakkersuisoq Naaja H. Nathanielsen beslutning om at suspendere Naalakkersuisuts oliestrategi og stoppe for nye licenser til kulbrinteefterforskning. Beslutningen hviler ifølge Naaja H. Nathanielsen på en miljøpolitisk og en klimapolitisk holdning. Nathanielsen lægger dog ikke skjul på, at beslutningen også er truffet i lyset af en analyse af de økonomiske realiteter, som entydigt peger på, at der ikke vil være kommerciel interesse for olieefterforskning i Grønland fremadrettet.

Lovforslag om uran nul-tolerance: Forslag til Inatsisartutlov om forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran har været i offentlig høring fra 2. juli – 2. august. Baggrunden for forslaget er et klart politisk ønske fra landsstyrekoalitionen om at stoppe mulighederne for uranudvinding i Grønland. Forslaget indeholder et forbud mod forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af uran, samt en grænse for indholdet af uran i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse rettet mod andre mineraler end uran. Derudover indeholder forslaget en hjemmelsbestemmelse, som giver Naalakkersuisut mulighed for at indføre lignende forbud mod andre radioaktive grundstoffer, samt en hjemmel til at indskrænke og tilbagekalde tilladelser til mineralaktiviteter, hvis der ikke kan ske udnyttelse i overensstemmelse med forbuddet. Det fremgår af høringssvarene, at en række miljøorganisationer, herunder internationale, bakker op om forslaget. Grønlands Erhverv, lønmodtagerorganisationen SIK og en række internationale efterforskningsfirmaer med licenser i Grønland er kritiske over for forslaget, idet man bl.a. peger på, at den foreslåede uran-grænseværdi kan stoppe udvikling af mineprojekter rettet mod andre mineraler end uran, herunder sjældne jordartsprojekter, og at lovforslaget vil begrænse de økonomiske udviklingsmuligheder og gøre det sværere at tiltrække investeringer til råstofsektoren.

Royal Greenland: Efter et meget udfordrende 2020 grundet coronapandemien præsenterer Royal Greenland i 2021 sit bedste halvårsresultat nogensinde. Det ordinære resultat i første halvår er 120 mio. kr., og nettoresultatet er 58 mio. kr. efter skat. Den positive udvikling drives af fiskeri efter snekrabber og koldtvandsrejer samt den pelagiske aktivitet, som i 2021 har vist stor fremgang. Virksomhedens omkostningsniveau er endvidere tilpasset Covid-19 situationen. Det er især aktiviteterne i Canada, som haft stor indflydelse på det positive resultat. I Kina har markeds- og logistikforholdene været hårdt ramt under pandemien, men salg af skalrejer er i andet kvartal kommet på et mere normalt niveau, og salgspriserne er stigende. Det er endvidere lykkedes at øge salget i Rusland. Royal Greenland anfører, at til trods for en gradvis lempelse af restriktioner på de fleste markeder, fylder Covid-19 fortsat meget. Selskabet forventer fremadrettet en normalisering af markederne og dermed en positiv udvikling. De markedsmæssige konsekvenser af Covid-19 og Brexit ses dog fortsat at udgøre meget væsentlige usikkerhedsfaktorer.

Justitsområdet: Ansvar for justitsområdet er pr. 6. august 2021 tillagt Naaja H. Nathanielsen, der fremover er naalakkersuisoq for boliger, infrastruktur, råstoffer, justitsområdet og ligestilling.

Mikaela Engell